

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

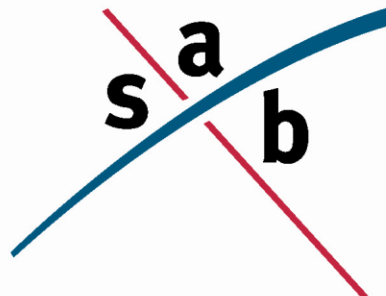
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

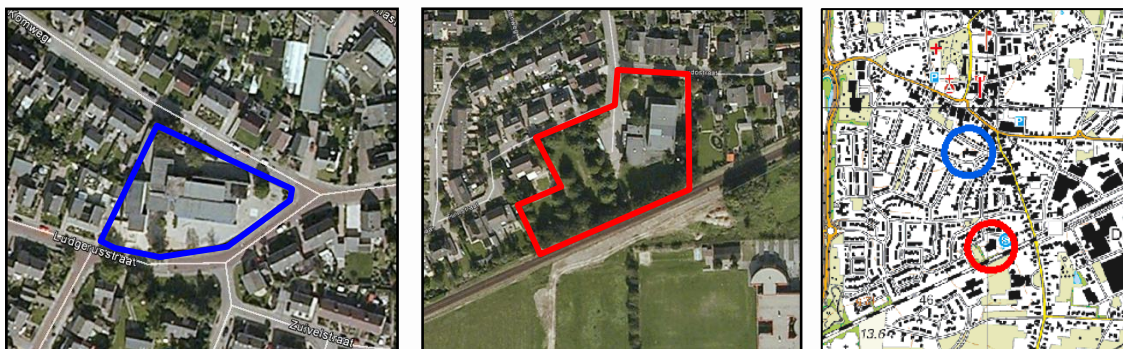
Briefrapport

aan: Gemeente Montferland
van: SAB Arnhem
ons kenmerk: TER/LAAN/ZON/130535
datum: 24 januari 2014
betreft: Quick scan flora en fauna woningbouwlocaties Komweg 1A en Turnstraat 1, Didam

AANLEIDING EN METHODE

In Didam bevinden zich twee locaties waar recentelijk de bebouwing is gesloopt. Dit betreffen de locatie van de basisschool aan de Komweg 1a en de locatie van de sporthal aan de Turnstraat 1. In het kader van deze ontwikkeling dient het geldende bestemmingsplan te worden herzien. Als onderdeel van de herziening dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 23 januari 2014. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens (zie literatuurlijst) van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; zowel tijdstip (deels buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving. Onderstaande afbeelding toont de ligging van het plangebied in Didam.

Ligging plangebieden in Didam, locatie Turnstraat (rood); locatie Komweg (blauw).

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

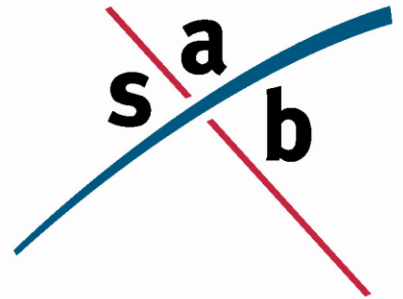
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

HUIDIGE SITUATIE

Locatie Komweg

De Komweg bestaat al heel lang en was vroeger een achterpad van de woningen in het centrum. Er stond slechts hier en daar bebouwing aan. De Komweg is waarschijnlijk grotendeels in de jaren '70 of '80 aan weerszijden bebouwd met de bebouwing die er nu staat. Eén oude boerderij refereert nog aan het verleden. Aan de Komweg en Ludgerusstraat staan op dit moment voornamelijk vrijstaande en twee-onder-een-kapwoningen. Verder staat er aan de Ludgerusstraat een appartementengebouw en komen er in een aantal zijstraten rijwoningen voor. De locatie wordt gekenmerkt door een aantal kwaliteiten, namelijk de bestaande bomen, veelal aan de randen van het gebied en de haag rondom het gebied.

Op de hoek van de Komweg en de Ludgerusstraat bevond zich tot voor kort basisschool Het Kompas. Eind oktober is de school gesloten en is het nieuwe schoolgebouw aan de Reinskamp 2 geopend. Het gebouw aan de Komweg 1a is vervolgens gesloopt. Het gebied wordt ontsloten op zowel de Komweg als de Ludgerusstraat. Onderstaande afbeelding toont de huidige situatie van het

Impressie van de huidige situatie aan de Komweg te Didam. Bovenste foto geeft het plangebied weer gezien vanaf de Ludgerusstraat in noordelijke richting. De foto daaronder toont het plangebied gezien vanaf de Komweg (foto's SAB, 2014).

Locatie Turnstraat

Aan de Turnstraat 1 bevond zich tot voor kort sporthal 't Raland. Deze sporthal is inmiddels gesloten en het gebouw is gesloopt. Het plangebied ligt tussen het spoor en de Turnstraat/Judostraat. De omliggende woonbuurt heeft een groene uitstraling, vanwege de bomen in de straten en de informele groene ruimtes

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

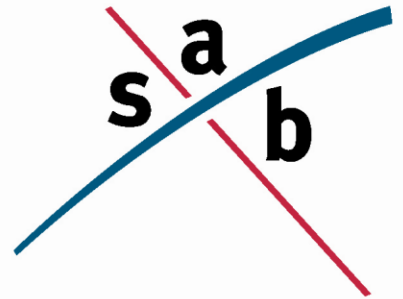
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

die op verschillende plekken voorkomen. De bebouwing in de buurt bestaat uit rijtjeswoningen en twee-onder-een-kapwoningen. De woningen langs het spoor zijn met de achtertuin naar het spoor gericht. De voormalige sporthal was het enige hogere gebouw in deze woonbuurt. De overige woonbebouwing bestaat uit maximaal twee lagen met een kap. Er zijn in de huidige situatie een aantal kwaliteiten aanwezig in het plangebied, zoals de bestaande bomen, de groene uitstraling en de ligging in een rustige woonbuurt.

Impressie van de huidige situatie aan de Turnstraat te Didam. Bovenste foto geeft het plangebied weer gezien vanaf de Judostraat in zuidelijke richting. De foto daaronder toont het plangebied gezien vanaf de Turnstraat in noordelijke richting (foto's SAB, 2014).

BEOOGDE SITUATIE

Men is voornemens om op beide locaties woningen te realiseren. Hiertoe is de bestaande bebouwing op beide percelen reeds gesloopt en een deel van de beplanting verwijderd. In het plangebied aan de Komweg is enkel één Rode beuk behouden. Op het perceel aan de turnstraat is het groen aan de spoor- en westzijde van het plangebied behouden gebleven. Men is voornemens om de bomen aan de spoorzijde te behouden en slechts het minimaal noodzakelijke aan bomen aan de westzijde van het plangebied te rooien. Onderstaande afbeelding toont het stedenbouwkundig ontwerp van beide locaties.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

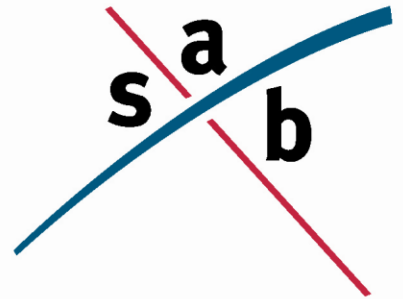
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Ontwerp van de beoogde inrichtingsmodellen voor de Turnstraat (links) en de Komweg (rechts), SAB(2013).

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet). Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Nb-wet is het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. Dit gebied ligt op circa 3.400 meter afstand van het plangebied (hemelsbreed gemeten). Gezien de aard van de ingreep, de tussenliggende elementen (bebouwing, wegen) en de afstand worden negatieve effecten van de plannen op het Natura 2000-gebied niet verwacht.

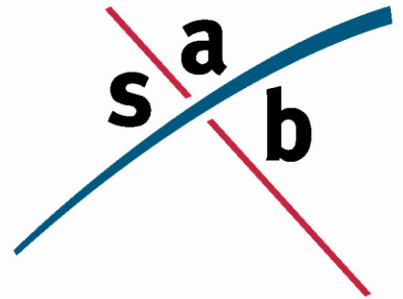
Het plangebied ligt niet in of direct nabij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de EHS zijn de gronden ten zuiden van Didam. Deze gronden liggen respectievelijk op circa 3.000 meter afstand van het plangebied. Gezien de aard van de ingreep, de tussenliggende elementen (bebouwing, wegen) en de afstand worden negatieve effecten van de ingreep op de EHS niet verwacht.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

Algemeen voorkomende soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Gewone pad, Egel, (spits)muizen en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

Vaatplanten

Zowel het plangebied aan de Komweg alsmede het (voormalig) bebouwd perceel aan de Turnstraat zijn reeds bouwrijp gemaakt. De gronden zijn daarmee dusdanig verstoord dat natuurlijke groeiplaatsen van beschermde soorten niet (meer) aanwezig zijn. Gezien de plangebieden in het verleden intensief zijn gebruikt en grotendeels waren verhard/bebouwd, zijn natuurlijke groeiplaatsen van beschermde vaatplanten ook niet te verwachten.

Het westelijk deel van het plangebied aan de Turnstraat is ingericht als groenstrook met perken, een gazon en bomenrijen. Het geheel is beplant met soorten als Eik, Esdoorn en kleine heesters van Hulst. Het geheel oogt intensief beheerd. Natuurlijke groeiplaatsen van strikt beschermde soorten zijn niet aangetroffen. Gezien de mate van het beheer en de aangeplante soorten aldaar is het voorkomen van strikt beschermde vaatplanten niet waarschijnlijk.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de verspreidingsgegevens blijkt dat de strikt beschermde soort Steenmarter in de omgeving van het plangebied voorkomt. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen. In beide plangebied is geen bebouwing meer aanwezig en zijn geen boomholtes en takkenhopen aangetroffen in of in de nabijheid van het plangebied. Het is daarom niet waarschijnlijk dat de steenmarter in het plangebied voorkomt. Negatieve effecten van de plannen worden derhalve niet verwacht. Overige

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Vleermuizen' (Limpens, 1997) en volgens waarneming.nl en telmee.nl komen in de omgeving van het plangebied verschillende vleermuissoorten voor. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarstraat 54
6814 DZ Arnhem

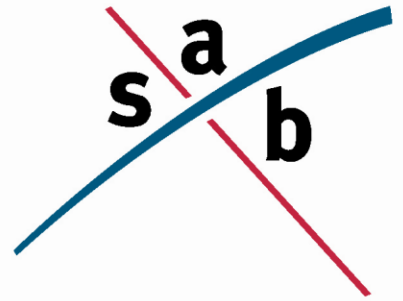
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

In het plangebied zijn verschillende boomsoorten aanwezig. Er staan soorten als Zomereik en Esdoorn, Rode beuk. De bomen zijn visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikt holtes, losse bast en scheuren (welke voor het oog zichtbaar zijn) waarachter vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Er zijn geen bomen aangetroffen waar een verblijfplaats van boombewonende vleermuizen aanwezig kan zijn. Negatieve effecten op boombewonende vleermuissoorten worden derhalve niet verwacht.

Gebouwbewonende vleermuissoorten hebben verblijfplaatsen in de spouwmuur, achter gevelbetimmering, op zolders of onder de dakpannen. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig waarbij deze aspecten aanwezig zijn. Een negatief effect op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen wordt om die reden niet verwacht.

Naast de strikte bescherming van verblijfplaatsen worden ook de vliegroutes en de foerageergebieden van vleermuizen beschermd. De groene strook aan de Turnstraat kan in potentie een foerageergebied voor vleermuizen vormen. De bomen vormen voor vleermuizen een luwtestructuur (beschutting tegen wind), trekken insecten aan en vormen een rustige donkere hoek in de overgangszone van het bebouwd gebied naar het buitengebied. Hoewel met de plannen men voornemens is om het rooien van bomen tot een minimum te beperken, kunnen negatieve effecten van de realisatie van de woningen op vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen aldaar wordt derhalve noodzakelijk geacht.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied soorten waargenomen als Houtduif, Pimpelmees, Koolmees, Merel en Kauw. Alle vogels en hun actief gebruikte nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd, zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten.

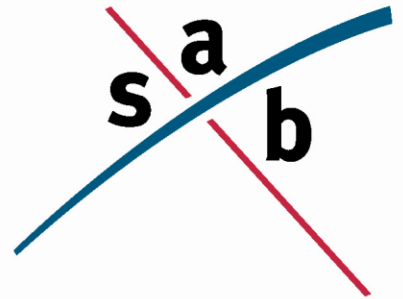
Sporen, nesten en holtes van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van bomen met geschikte holten en horsten en de afwezigheid van pannendaken (Huismus, Gierzwaluw) zijn deze niet aanwezig. Wanneer de bomen buiten het broedseizoen worden gekapt, zijn negatieve effecten van de plannen op (jaarrond beschermde) soorten niet te verwachten.

overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit overige soortgroepen (reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden) zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van voor reptielen geschikte structuurrijke / ruige / zonnige elementen en de afwezigheid van watervoerende elementen (amfibieën en vissen) worden deze strikt beschermde soorten ook niet verwacht in het plangebied. Verder staat het plangebied niet in verbinding met leefgebieden van strikt beschermde reptielen en amfibieën. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de plannen leiden tot aantasting van leefgebieden van strikt beschermde reptielen, amfibieën, vissen, insecten en ongewervelden.

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

CONCLUSIE

Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of kernkwaliteiten van de EHS.

Met de plannen zijn negatieve effecten op ontheffingsplichtige vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Voor deze soorten geldt, bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen, vliegroutes en essentiële foerageergebied een ontheffingsplicht in het kader van de Flora- en faunawet.

Nader onderzoek dient te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in de groenstrook aan de turnstraat om vast te stellen of het perceel wordt gebruikt als essentieel foerageergebied. Het onderzoek naar vleermuizen dient plaats te vinden middels twee gerichte veldbezoeken in de periode: 15 april – 30 september.

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Dietz, C., Von Helversen, O., Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Grontmij, 2013. Natuurtoets aanleg hockeyveld Muiden. Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur. Grontmij Nederland B.V. Alkmaar.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Websites:

www.drloket.nl	www.vleermuis.net
www.ravon.nl	www.vleermuizenindestad.nl
www.rijksoverheid.nl	www.vogelbescherming.nl
www.sovon.nl	www.waarneming.nl
www.telme.nl	www.zoogdiervereniging.nl